

specifikace: věcná příslušnost krajských soudů k nároku na zaplacení kupní ceny za prodej akcií

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř.

§ 256 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (ZOK)

Ncp 144/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobce: **J.B.**
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Matějkou
sídlem Lidická 1005/23, 602 00 Brno

proti
žalované: **Bidfood Czech Republic s.r.o.**, IČO 28234642
sídlem V Růžovém údolí 553, 278 01 Kralupy nad Vltavou, Mikovice
zastoupená advokátkou Mgr. Ivou Zothovou
sídlem Lindleyova 2686/1, 160 00 Praha 6

o 15 000 000 Kč

vedené u Okresního soudu v Mělníku pod sp. zn. 9 C 92/2019, o určení věcné příslušnosti,

takto:

- I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.**
- II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Krajskému soudu v Praze.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se svou žalobou doručenou Okresnímu soudu v Mělníku (dále jen „předkládající soud“) dne 12. 12. 2019 domáhá proti žalované zaplacení částky 15 000 000 Kč, a to z titulu doplatku kupní ceny akcií podle smlouvy účastníků ze dne 1. 7. 2015.
2. Předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), když podle jeho názoru není dána jeho věcná příslušnost k projednání a rozhodnutí dotčeného sporu, neboť věcně příslušným je podle § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř. Krajský soud v Praze.
3. Žalobce se k výzvě podle § 104a odst. 2 věta druhá vyjádřil tak, že k postupu předkládajícího soudu podle § 104a o. s. ř. nemá námitek, byť je přesvědčen, že se v daném případě nejedná o spor ve smyslu § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., neboť se netýká cenného papíru jako takového, nýbrž pouze zaplacení jeho kupní ceny.
4. Žalovaná k výzvě předkládajícího soudu vyjádřila nesouhlas se závěrem žalobce, že v tomto řízení je dána věcná a místní příslušnost Okresního soudu v Mělníku, a to s ohledem obsah prorogační doložky, která měla být mezi účastníky sjednána v rámci příslušné smlouvy o koupi akcií a podle níž veškeré spory vyplývající z takové smlouvy měly být rozhodovány v závislosti na věcné příslušnosti buď Obvodním soudem pro Prahu 1, anebo Městským soudem v Praze.
5. Podle § 11 odst. 1 věta první a druhá o. s. ř., řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení řízení.
6. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
7. Podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci.
8. Podle § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech z finančního zajištění a sporech týkajících se investičních nástrojů a cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů, i když se nejedná o investiční nástroje.
9. K problematice věcné příslušnosti soudů v občanském soudním řízení ke sporům ze smluv o převodu akcií jako účastnických cenných papírů se vyjádřil Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 15. 6. 2017, sp. zn. 29 Cdo 4825/2015 (publikovaném pod číslem 141/2018 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek) tak, že (cit.): „krajské soudy jsou podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., ve znění účinném od 1. ledna 2014, věcně příslušné k rozhodování sporů ze smluv o převodu podílu v obchodní korporaci, a to bez ohledu na to, zda je podíl představován účastnickým cenným papírem“. Právě citovaný závěr nadřízený soud sdílí a nemá žádný důvod se od něj odchylovat ani v poměrech projednávané věci, jejímž předmětem je rovněž spor ze smlouvy o převodu podílu v obchodní korporaci, který je představován účastnickým cenným papírem - akcií.
10. Přestože - s ohledem na právě konstatované - nelze než učinit závěr, že v projednávané věci je dána věcná příslušnost krajských soudů podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., považuje nadřízený soud, a to s ohledem na stanovisko předkládajícího soudu a žalobce, vyjádřit se též k otázce významu zmiňovaného § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř.
11. Ustanovení § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., a to s účinností od 30. 9. 2017, zahrnuje též spory týkající se obecně cenných papírů nebo zaknihovaných cenných papírů. Mezi spory „týkající se cenných papírů“ bezpochyby spadají též spory týkající se úhrady kupní ceny při prodeji akcií jako účastnických cenných papírů.

12. Právě „účastnická“ povaha akcií jako cenných papírů zakládá věcnou příslušnost krajských soudů ke sporům ze smluv o převodu (včetně úplatné formy převodu) akcií, a to jak podle § 9 odst. 2 písm. e) o. s. ř., tak i podle § 9 odst. 2 písm. j) o. s. ř., když mezi uvedenými ustanoveními o. s. ř. nelze v daném ohledu dovést vztah obecného a speciálního, neboť každé z dotčených ustanovení cílí na odlišnou vlastnost akcie, s níž jsou jednak spojena práva akcionáře jako společníka akciové společnosti („účastnická“ povaha akcie), přičemž se současně jedná o cenný papír, to vše ve smyslu § 256 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů.
13. S ohledem na vše shora konstatované rozhodl nadřízený soud podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. pod bodem I. výroku tohoto usnesení, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.
14. Rozhodnutí pod bodem II. výroku tohoto usnesení podle § 104a odst. 6 část věty před středníkem o. s. ř. se opírá o skutečnost, že žalovaná měla (i) v době zahájení řízení dne 12. 12. 2019 (§ 11 odst. 1 věta druhá o. s. ř., s přihlédnutím k obecné úpravě místní příslušnosti podle § 84 a § 85 odst. 3 o. s. ř.) své sídlo pod adresou uvedenou v záhlaví tohoto usnesení.
15. Rozhodnutím pod bodem II. výroku však není dotčeno ustanovení § 105 o. s. ř. (§ 104a odst. 6 část věty za středníkem o. s. ř.), když je věcí Krajského soudu v Praze, jakým způsobem vyhodnotí (ne)platnost účastníky zmiňované prorogační doložky.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 24. února 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu